ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Sammanträdesdatum	Sida
Kommunstyrelsens arbetsutskott	2026-02-17	1 (40)

Plats och tid	Trolltjärn, Örnsköldsvik, kl. 13:04 – 15:50
Paragrafer	13 - 28
Ledamöter	Anna-Britta Åkerlind (C) Johannes Nordin (M) Carolina Sondell (S) Zenitha Nordfjell (S) Håkan Gunnarsson (C)
Tjänstgörande ersättare	Jan Lindstedt (S) Svante Lundberg (C)
Övriga deltagare	Kommundirektör Magnus Haglund §§ 13-18 Stabschef/bitr. kommundirektör Sofia Johansson Hannsberger Kommunsekreterare Charlotta Edström Förvaltningschef Anders Hellström Digitaliseringschef Jens Danielsson Ekonomichef Viktoria Johansson Tillväxtchef Anders Jäger §§ 16-28 Kvalitetsledare Margareta Bolinder Sundin § 18
Godkännande av närvaro	Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner att angivna personer är närvarande vid sammanträdet samt ger dem rätt att yttra sig.
Tid för justering	2026-02-20
Ordförande	Anna-Britta Åkerlind (C)
Justerare	Carolina Sondell (S)
Sekreterare	Charlotta Edström
Anslagsbevis	Justering tillkännages på kommunens anslagstavla.
Anslaget publiceras	2026-02-21 – 2026-03-16
Protokollet förvaras	Digitalt i kommunstyrelsens diarium

Innehållsförteckning

§ 13 Godkännande av föredragningslista 3
§ 14 Val av justerare 4
§ 15 Informationsärenden 5
§ 16 Bokslut 2025, kommunstyrelsens förvaltningar 6
§ 17 Resultatöverföringar 2026, kommunstyrelsens förvaltningar 7
§ 18 Verksamhetsutvärdering 2025, kommunstyrelsens förvaltningar 9
§ 19 Motionssvar, genomför en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 (S) 12
§ 20 E-förslagssvar, införa safe food på våra skolor 17
§ 21 Yttrande, Havs- och Vattenmyndighetens förslag till övervakningsprogram för havsmiljödirektivet 2027-2032 20
§ 22 Yttrande, ansvarsutredning förorenade sediment i Nätrafjärden 23
§ 23 Fastställande av ansvar och driftsbidrag för efterbehandlingsfasen vid Må deponi samt begäran om extra skattemedel kommunstyrelsen 25
§ 24 Begäran om extra skattemedel evakueringsboende Bjästa, välfärdsnämnden 29
§ 25 Återrapportering, framtida behov av boendeplatser särskilt boende äldre 32
§ 26 Val av stämmoombud och ersättare till bolagsstämma 2026 för Rodret i Örnsköldsvik AB 36
§ 27 Val av stämmoombud till bolagsstämmor 2026 37
§ 28 Deltagande i konferenser 39

§ 13 Godkännande av föredragningslista (Kst/2026:23)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har att ta ställning till föreslagen föredragningslista.

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner föreslagen föredragningslista med ändring av ärende 16 *Deltagande i Europaforum 2026 Kiruna.* Rubriken ändras till *Deltagande vid konferenser* samt kompletteras med beslut om Industridagen Sundsvall 16 mars, Jämställdhetsforum Härnösand 18 mars, Business Arena Norr Umeå 14 april.
- - - - -

§ 14 Val av justerare (Kst/2026:29)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har att välja justerare för att justera dagens protokoll.

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott utser Carolina Sondell (S) att justera dagens protokoll.

- - - - -

§ 15 Informationsärenden (Kst/2026:35)

Ärendebeskrivning

Vid dagens sammanträde lämnas information och förs överläggningar under följande punkter.

Information från kommundirektören

- Information om aktuella händelser inom kommunen

Övriga informationer

- **Test av Rapid Reach**

- **Postlista 2026-01-14 – 2026-02-11**
  Föredragning: skriftlig

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 5 februari 2026
- Postlista 2026-01-14 – 2026-02-11, daterad 11 februari 2026

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott tar del av informationen.
- - - - -

§ 16 Bokslut 2025, kommunstyrelsens förvaltningar (Kst/2026:1)

Ärendebeskrivning

I enlighet med den ekonomiska processen för Örnsköldsviks kommun ska varje nämnd sammanställa utfallet för 2025 i ett årsbokslut. Årsbokslutet innefattar hela verksamhetsåret och innehåller en utvärdering av ekonomi.

Kommunledningsförvaltningen visar ett resultat på 9,3 miljoner kronor för 2025, vilket medför en positiv budgetavvikelse på 9,3 miljoner kronor.

Konsult- och serviceförvaltningen visar ett resultat på 6,9 miljoner kronor för 2025, vilket medför en positiv budgetavvikelse på 6,9 miljoner kronor.

Prövning av barnets bästa

Redovisningen av bokslut 2025 som sådan bedöms inte ha en negativ inverkan på barn och ungdomar. Däremot kan enskilda ekonomiska beslut fattade under året ha haft påverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 11 februari 2026
- Bokslut 2025, konsult- och serviceförvaltningen
- Bokslut 2025, kommunledningsförvaltningen

Arbetsutskottets behandling

Under arbetsutskottets behandling lämnar ekonomichef Viktoria Johansson information om ärendet.

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner bokslut 2025 för kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen.

- - - - -

§ 17 Resultatöverföringar 2026, kommunstyrelsens förvaltningar (Kst/2026:2)

Ärendebeskrivning

Nämndernas ackumulerade resultat följer i sin helhet med till nästkommande år i nämndens totala medel. Nämnderna lämnar förslag till resultatöverföringar och utifrån det ekonomiska läget görs en bedömning av hur mycket av tidigare års underskott som ska arbetas tillbaka och hur mycket av ackumulerade överskott som får ianspråktas. Innebär nämndernas förslag en avvikelse mot fastställd kommunfullmäktigebudget ska motivet till avvikelsen anges. Nämnder med investeringsanslag som ej förbrukas till fullo under 2025 kan begära ombudgetering av dessa till 2026.

Kommunledningsförvaltningens resultatmål för 2026 är 0,0 Mkr enligt kommunfullmäktigebudgeten som beslutades i juni och de totala medlen per 2025-12-31 är +4,6 Mkr.

Konsult- och serviceförvaltningens resultatmål för 2026 är 0,0 Mkr enligt kommunfullmäktigebudgeten som beslutades i juni och de totala medlen per 2025-12-31 är -1,8 Mkr.

Konsult- och serviceförvaltningen önskar ombudgetera investeringsanslag motsvarande 15,1 Mkr till 2026 samt med anledning av åtgärderna för takkonstruktioner minska investeringsbudget 2026 med 9,0 Mkr. Klumpanslaget som ligger för 2026 innefattar åtgärder på två hallar men bedömningen är att en hall, fotbollshallen, kommer åtgärdas under 2026. Ett ärende har gått upp gällande denna åtgärd.

Prövning av barnets bästa

Redovisningen av resultatöverföringar 2025, kommunstyrelsens förvaltningar som sådan bedöms inte ha en negativ inverkan på barn och ungdomar.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterad 11 februari 2026

§ 17 (forts.)

Arbetsutskottets behandling

Under arbetsutskottets behandling lämnar ekonomichef Viktoria Johansson information om ärendet.

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunfullmäktige godkänner ombudgetering av investeringar från 2025 med 15,1 Mkr samt godkänner en minskning med 9,0 Mkr av investeringsbudget 2026 för konsult- och serviceförvaltningen.

- - - - -

§ 18 Verksamhetsutvärdering 2025, kommunstyrelsens förvaltningar (Kst/2025:15)

Ärendebeskrivning

Varje nämnd ska sammanställa en verksamhetsutvärdering som grundar sig på årets resultat.

I december 2024 fastställdes kommunledningsförvaltningens och konsult- och serviceförvaltningens verksamhetsplaner för 2025. Dessa innehöll nämndmål, mått och aktiviteter samt de nämndspecifika direktiv som ingår i budget 2025 för att uppfylla kommunfullmäktiges mål för mandatperioden 2023-2026.

Kommunledningsförvaltningens och konsult- och serviceförvaltningens verksamhetsutvärderingar 2025 redovisas fördelat på dessa mål. På nämndnivån ska måluppfyllelsegrad för nämndens mål redovisas utifrån måluppfyllelsegrad för mått och aktiviteter som är kopplade till respektive nämndmål. Måluppfyllelsegraden ska baseras på andel mått respektive andel aktiviteter med *Grönt*, *Gult* eller *Rött* resultat som är kopplade till respektive nämndmål. Måluppfyllelsegraden för nämndmål ska redovisas som *Målet uppnås*, *Målet uppnås delvis* eller *Målet uppnås inte*.

Måluppfyllelsegrad fördelat på nämndmål för kommunledningsförvaltningen:

• Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet. Sveriges bästa skola och barnomsorg ska finnas i Örnsköldsvik. Alla barn, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön / Målet uppnås delvis / Ett grönt mått (uppnår måltalet), ett gult mått (uppnår nästan måltalet) och ett rött mått (uppnår inte måltalet) / En genomförd aktivitet och tre pågående aktiviteter.

• Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning. Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen / Målet uppnås / Fem gröna mått (uppnår måltalen) och ett rött mått (uppnår inte måltalet) / Nio pågående aktiviteter.

• Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och energieffektiv år 2030. Varor som köps in ska i huvudsak vara giftfria, återvunna eller av förnybar råvara / Målet uppnås delvis / Två gröna mått (uppnår måltalen) och ett rött mått (uppnår inte måltalet) / En genomförd aktivitet och en pågående aktivitet.

§ 18 (forts.)

Röda resultat som det finns förslag på åtgärder för att förbättra:

- Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)
- Nettoinflyttning (invandringsöverskott + inrikes flyttningar).

Rött resultat som det saknas förslag på åtgärder för att förbättra:

- Utsläpp till luft av växthusgaser, transporter, ton CO2-ekvivalenter (persontransporter via kommunala fordon, bilpoolen).

Gult resultat som det finns förslag på åtgärder för att förbättra:

- Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%).

Måluppfyllelsegrad fördelat på nämndmål för konsult- och serviceförvaltningen:

• Örnsköldsviks skolor bygger lärande för livet. Sveriges bästa skola och barnomsorg ska finnas i Örnsköldsvik. Alla barn, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön / Målet uppnås / Ett grönt mått (uppnår måltalet) / Två genomförda aktiviteter och två pågående aktiviteter.

• Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning. Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen / Målet uppnås / Ett grönt mått (uppnår måltalet) och tre gula mått (uppnår nästan måltalen) / Fem genomförda aktiviteter och tre pågående aktiviteter.

• Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och energieffektiv år 2030. Varor som köps in ska i huvudsak vara giftfria, återvunna eller av förnybar råvara / Målet uppnås delvis / Två gröna mått (uppnår måltalen) och sex gula mått (uppnår nästan måltalen) / Två genomförda aktiviteter och två pågående aktiviteter.

Gula resultat som det finns förslag på åtgärder för att förbättra:

- Sjukfrånvaro i % av överenskommen arbetstid
- Andel anställda som är utlandsfödda
- Andel planerat underhåll jämfört med totalt underhåll
- Andel ekologiska och/eller närproducerade livsmedel
- Värmeförbrukning graddagskorrigerad (kwh/m2)
- Matsvinn i gram per portion, skola
- Utsläpp av Co2 per körd kilometer för kommunens fordon (person- och servicebilar). From 2022 beräknas måttet vad inköpt drivmedel kommer generera i Co2 utsläpp per km. (gram/km)
- Kg CO2 e/kg livsmedel
- Antal nya laddpunkter för kommunens elbilar.

§ 18 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Ärendet bedöms inte medföra några negativa konsekvenser ur ett barn- och ungdomsperspektiv.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 2 februari 2026
- KLF Verksamhetsutvärdering 2025, daterat 2 februari 2026
- KSF Verksamhetsutvärdering 2025, daterat 2 februari 2026
- KLF Nämndmått, bilaga till Verksamhetsutvärdering 2025, daterat 2 februari 2026
- KSF Nämndmått, bilaga till Verksamhetsutvärdering 2025, daterat 2 februari 2026

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner kommunledningsförvaltningens och konsult- och serviceförvaltningens verksamhetsutvärderingar 2025.

Kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrar till kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen att vidta ytterligare åtgärder för att uppnå de uppsatta målen för året.

Arbetsutskottets behandling

Under arbetsutskottets behandling lämnar förvaltningschef Anders Hellström samt digitaliseringschef Jens Danielsson information om ärendet.

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar att ta bort de två sista orden ”…för året” i förvaltningens förslag till andra beslutssats. Zenitha Nordfjell (S) instämmer i yrkandet.

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner kommunledningsförvaltningens och konsult- och serviceförvaltningens verksamhetsutvärderingar 2025.

Kommunstyrelsens arbetsutskott uppdrar till kommunledningsförvaltningen och konsult- och serviceförvaltningen att vidta ytterligare åtgärder för att uppnå de uppsatta målen.
- - - - -

§ 19 Motionssvar, genomför en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 (S) (Kst/2025:298)

Ärendebeskrivning

En motion om att genomföra en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 har den 13 mars 2025 lämnats in till kommunfullmäktige. Motionen är undertecknad av Carolina Sondell (S). Kommunfullmäktige har § 50/2025 den 31 mars 2025 överlämnat motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har därefter remitterats till kommunstyrelsen för yttrande.

Motionen lyder:
VLR, Voluntary Local Review, är en frivillig hållbarhetsrapportering på kommunnivå där man bedömer sitt bidrag till FN:s mål för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Rapporten består av kommunens beskrivning av vilka hållbarhetsmål och delområden man beaktat samt hur kommunen i framtiden kan bidra till ökad hållbarhet på alla sina ansvarsområden.

En VLR-rapport kan troligtvis visa både vad vi kan och vad vi behöver göra mer. Hållbarhetsperspektiven ska arbetas in i ordinarie verksamhet vilket skett inom vissa områden men inte i alla. Under förra året deltog Örnsköldsviks kommun i ett nätverk med SKR om att styra med Agenda 2030 och borde nu vara redo för nästa steg. En VLR rapport bör illustrera hur Agenda 2030:s mål har integrerats i styrningen. Rapporten kan förhoppningsvis visa hur vi får vår utveckling att bli mer hållbar – visa exempel på framgångar, utmaningar och lärdomar.

Vi föreslår Kommunfullmäktige besluta att:
- *Örnsköldsviks kommun ska genomföra en Voluntary Local Review (VLR) och skicka in denna till FN*

Avstämning har hållits med förslagsställaren.

Voluntary Local Review (VLR)

Såsom framgår i motionen är Voluntary Local Review (VLR) en frivillig rapportering utifrån hur man arbetar med agenda 2030. Den kan ses som ett komplement till den rapportering som görs på nationell nivå. På Förenta Nationernas (FN) hemsida SDG Localization and the Voluntary Local Reviews |Department of Economic and Social Affairs finns VLR från fyra kommuner (Tierp, Malmö, Stockholm och Helsingborg) samt en från nordlig region (det vill säga Sverige, Finland, Norge och Island).

§ 19 (forts.)

Tierps rapport, som är från 2024 (de övriga kommunernas är från 2021) är 59 sidor och visar på arbete som omfattar flera mål samt beskriver kortfattat hur man jobbar med de olika målen och vilka utmaningar man ser. Det finns stödmaterial och möjlighet att delta i digitala seminarier där olika delar tas upp. Det ordnas även större konferenser där man delar med sig av sina erfarenheter.

Deklarationen om VLR består av tre viktiga åtaganden:
Åtagande 1 - Att identifiera hur befintliga strategier, program, data och mål överensstämmer med de globala målen för hållbar utveckling.
Åtagande 2 - Att tillhandahålla minst ett forum där intressenter kan samlas för att dela erfarenheter, lärdomar och information som samlats in med hjälp av ramverket för de globala målen för hållbar utveckling.
Åtagande 3 - Att lämna in en frivillig lokal granskning till FN under FN:s högnivåpolitiska forum. Det är innebär att representanter för Örnsköldsviks kommun fysiskt bör delta vid forumet.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Örnsköldsviks kommunkoncern arbetar med Agenda 2030 och de tre hållbarhetsperspektiven. Under 2023-2024 höll Sveriges kommuner och regioner i ett nätverk att leda och styra med agenda 2030. Utifrån det och tidigare arbete fördjupas hållbarhetsarbetet i kommunkoncernen. En uppföljning av arbetet med Agenda 2030 i kommunala organisationen har genomförts, analys pågår och en populärversion av hur arbetet med Agenda 2030 går är under arbete. I tabell 1 redovisas konsekvenser av att genomföra/inte genomföra VLR.

Sannolika positiva konsekvenser av att genomföra en VLR	*Sannolika risker och utmaningar med att genomföra en VLR*	*Sannolika konsekvenser av att inte genomföra en VLR*
Visar ambition och engagemang för hållbar utveckling och stärker kommunens profil internationellt.	Risk för symbolhandling om det inte är väl förankrat att avsikten är att förbättra hållbarhetsarbetet långsiktigt på flera fronter – kan leda till bakslag i form av minskat förtroende	En hållbarhetsanalys för platsen och internt inom kommunen ska göras med eller utan VLR, men om VLR inte genomförs kan ämnet eventuellt få mindre uppmärksamhet och handlingskraften blir lägre
Synliggör behovet av ett systematiskt och integrerat hållbarhetsarbete över tid	Kräver resurser och tid, särskilt för att samla in och analysera statistik	Minskad press på verksamheterna att leverera hållbarhetsuppföljning till FN. Hållbarhetsanalysen kan då hållas mer kommunintern

§ 19 (forts.) Främjar utveckling av arbetet med lokal hållbarhetsanalys kopplad till de 17 globala målen	Om ansvarsfördelning och samordning är otydlig blir arbetet splittrat	
Stärker styrning och uppföljning genom att koppla hållbarhetsarbetet till ordinarie verksamhet, dess rådighet och arbetet enligt lagkrav	Implementeringen av de förbättringsbehov som en VLR kan visa på behöver integreras i styrningen, det vill säga den kopplingen behöver synliggöras	
Främjar intern samverkan och ägarskap mellan olika nivåer i organisationen – från tjänstepersoner till politiker	Om styrdokument inte är aktuella/uppföljda minskas deras styrande effekt och därmed kunskap om nuläget, vilket kan skapa luckor i VLR	
Synliggör eventuella behov att utvärdera och uppdatera styrdokument i relation till Agenda 2030.		
Synliggör behov av centralt ansvar för datainsamling och analys för att möjliggöra kontinuerlig uppföljning		
Ökar kompetens och medvetenhet om hållbarhetsfrågor inom organisationen och bland befolkningen		
Möjliggör global samverkan genom att anta FN:s deklaration om VLR och delta/bidra i internationella sammanhang		

Tabell 1: konsekvenser av att genomföra/inte genomföra VLR

Kommunledningsförvaltningen ser dessa behov om en VLR ska genomföras:
Resurser behöver tillföras för att ge kommunen kapacitet för en omställning. Att genomföra en VLR behöver vara en del i ambitionen om ett strukturerat och långsiktigt hållbarhetsarbete för att bli meningsfullt och inte bara symboliskt. Det nuvarande hållbarhetsarbetet är delvis integrerat i verksamheten. Arbete pågår för att stärka systematiken och uppföljning av arbetet och behöver ytterligare intensifieras.

§ 19 (forts.)

En VLR behöver kopplas till kommunens pågående arbete med att ta fram en hållbarhetsanalys/nulägesanalys som kartlägger nuläget för platsen. I nästa steg behöver kommunen sammanställa hur dess verksamheter relaterar till de 17 globala målen utifrån lagkrav, styrdokument, rådighet, aktiviteter, data och så vidare.

För att leda arbetet med VLR behöver uppdrag, ansvar och samordning inom organisationen vara tydligt.

Det behöver finnas tillräckliga personella resurser för att genomföra VLR samt ekonomiska möjligheter för att tillhandahålla ett forum för intressenter samt delta i FN-konferens.

Kommunen arbetar idag med att följa upp den kommunala organisationens arbete med Agenda 2030. Dessutom genomförs kontinuerlig analys av det pågående arbetet. Det förvaltningen idag gör är den på nivå som är möjlig inom tillgängliga resurser. Det är möjligt att utveckla det arbetet genom att skriva fram en VLR och synliggöra Örnsköldsvik på internationell nivå. Kommunledningsförvaltningen ser positivt på att genomföra en VLR men med tanke på de extra resurser som krävs för ett genomförande av VLR föreslås att motionen avslås.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnets bästa ses inga direkta negativa konsekvenser. Effektivt arbete med de tre hållbarhetsperspektiven bidrar till en bra uppväxtmiljö.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 9 september 2025
- Kommunfullmäktige § 50/2025, daterat 31 mars 2025
- Motion, genomför en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 (S), daterad den 13 mars 2025

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen *genomför en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 (S)*.

§ 19 (forts.)

Arbetsutskottets behandling

Carolina Sondell (S) yrkar bifall till motionen.

Johannes Nordin (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och ställer förslagen mot varandra.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med Johannes Nordins (M) yrkande om bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Arbetsutskottets förslag

Kommunfullmäktige avslår motionen *genomför en Voluntary Local Review (VLR) Agenda 2030 (S)*.

- - - - -

§ 20 E-förslagssvar, införa safe food på våra skolor (Kst/2025:180)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommun har mottagit e-förslaget, införa safe food på våra skolor och berör både bildningsnämndens och kommunstyrelsens verksamhet.

Av e-förslaget framgår följande:
Diskussionen om maten på våra skolor har pågått i alla tider och självklart kan varje rätt i skolan inte passa allas smak. Inte heller kan vi bortse från klimat, djurhållning och miljötänk. Jag tror verkligen att man kan laga god vegetarisk mat men kanske inte med den lilla peng som skolmaten kostar per barn. Mat som barn inte äter leder till många dåliga saker så som trötta barn med slut på energi som inte orkar med och mycket matsvinn. Jag skulle därför vilja föreslå att det varje dag serveras makaroner o ex kycklingköttbullar. En safe food rätt. Denna rätt serveras varje dag parallellt med den vanliga skolmaten. Detta skulle leda till att fler barn äter mat varje dag. Somliga barn kanske väljer denna safe food rätt varje dag o då är det ju jättebra. De blir mätta o glada. Men de allra flesta barn skulle nog snart ledsna på makaroner o kycklingköttbullar varje dag o i stället välja den vanliga skolmaten. Min poäng är att fler skulle äta o mindre mat slängas.

Bildningsförvaltningens kommentarer

De svenska skolmåltiderna ska ge alla elever, oavsett bakgrund, möjlighet till bra matvanor och är en viktig del i arbetet för jämlik hälsa och en hållbar utveckling. Livsmedelsverket bekräftar att en bra skollunch som hamnar i magen ger mätta elever med goda förutsättningar att orka fokusera på skolarbetet precis som förslagsställaren beskriver. Vidare har måltiderna även betydelse för elevernas hälsa, trivsel och förutsättningar för att orka lära. Faktorer som konstaterats påverka skolresultaten.

Kommunen följer livsmedelsverkets riktlinjer kring vad lunchutbudet på våra skolor bör bestå av varje dag:

- En eller flera lagade rätter, varav minst en vegetarisk rätt som alla kan ta av
- Salladsbord med minst fem olika komponenter
- Bröd och smörgåsfett
- Vatten och eventuellt mjölk eller berikade vegetabiliska drycker

Bildningsnämnden anser att det är viktigt att servera varierad och näringsrik mat som barnen tycker är god, och kommer att i samverkan med konstavdelningen se över möjligheterna till att servera en meny som tilltalar barnen och eleverna i större utsträckning.

§ 20 (forts.)

Under hösten 2025 har bildningsförvaltningen tillsammans med konsult- och serviceförvaltningen därför startat upp ett projekt med syfte att utveckla skolmåltiderna och uppnå en ökad nöjdhet samt att andelen barn och elever som äter skolmaten.

Bildningsnämndens beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå e-förslaget, införa safe food på våra skolor, daterat 6 februari 2025. Utifrån det samarbetsprojekt som bildningsförvaltningen startat upp tillsammans med konsult- och serviceförvaltningen förväntas skolmåltiderna i större utsträckning möta barnen och elevernas önskemål. Detta med förhoppning om att det inte kommer krävas en kompletterande rätt varje dag.

Konsult- och serviceförvaltningens kommentarer

Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till bästa möjliga hälsa och skolmåltiderna har en viktig roll i det. I dag erbjuds Örnsköldsviks kommuns skolelever minst två huvudrätter varje skoldag i skolmatsalarna. Därutöver serveras ofta även en så kallad ”andra chansen-rätt”, som består av mat som finns kvar från tidigare serveringar. I e-förslaget lyfts framför allt den vegetariska huvudrätten som problematisk, som idag serveras cirka 25–30 procent av skoldagarna. Där ingår även rätter såsom pannkaka och potatisbullar, maträtter som många elever ser som sina favoriträtter i skolan.

Livsmedelsverkets nationella riktlinjer för skolmåltider betonar vikten av variation i måltidsutbudet. Erfarenheter visar att om samma måltid alltid finns som alternativ, tenderar många elever att välja bort dagens huvudrätter, vilket kan innebära att de går miste om möjligheten att utveckla ett varierat ätbeteende.

Vid omvärldsbevakningen framkom att allt fler kommuner som testat servering med en fast maträtt dagligen avslutat sitt försök efter att utvärderingar visat på både för- och nackdelar. Några av erfarenheterna är kraftigt ökat matsvinn, minskad andel närproducerade råvaror, ökad nöjdhet hos eleverna på kort sikt men oförändrad jämfört med utgångspunkten när försöket pågått en längre tid samt kritik från Livsmedelsverket då det inte motsvarar kraven och är en kortsiktig lösning på ett mer komplext problem.

För de elever som av medicinska, neuropsykiatriska eller andra särskilda skäl är i behov av anpassad skollunch finns redan idag fungerande rutiner inom kommunen. Bedömning, beslut och uppföljning ansvarar skolsköterska för och kostavdelningen verkställer anpassningen. Det gemensamma uppdraget för konsult- och serviceförvaltningen och bildningsförvaltningen att utveckla upplevelsen av skolmåltiderna bedöms leda till ökad nöjdhet med skolmåltiderna, lugn i skolmatsalen och överlag en mer positiv skolmåltidsupplevelse.

§ 20 (forts.)

Prövning av barnets bästa

Barn och unga behöver näringsriktig mat för god tillväxt och bra inlärningsförutsättningar, beslut kopplade till vilken skolmat som ska serveras kan påverka barns hälsa och välmående. Barn som inte äter kan även ha svårare att koncentrera sig och ta till sig av undervisningen vilket i sin tur kan påverka barnets lärande och skolresultat. Vad som serveras kan även påverka barns hälsa samt syn på mat, hälsa och hållbarhet. Beslutet kan därmed bidra till goda eller dåliga matvanor.

Beslutsunderlag

- Konsult- och serviceförvaltningens beslutsförslag, daterat 9 januari 2026
- Bildningsnämnden § 108/2025, daterat 18 december 2025
- E-förslag, införa safe food på våra skolor, daterat 6 februari 2025

Arbetsutskottets förslag

Kommunfullmäktige avslår e-förslaget *införa safe food på våra skolor.*

Konsult- och serviceförvaltningen samt bildningsförvaltningen fortsätter det gemensamma arbetet för en bra måltidsmiljö och uppskattad matsedel som ligger i linje med kommunens måltids- och livsmedelspolicy samt Livsmedelsverkets rekommendationer för barn och unga.

- - - - -

§ 21 Yttrande, Havs- och Vattenmyndighetens förslag till övervakningsprogram för havsmiljödirektivet 2027-2032 (Kst/2025:1298)

Ärendebeskrivning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har uppdaterat de 14 övervakningsstrategier och 48 övervakningsprogram som beskriver hur övervakningen motsvarar kraven enligt havsmiljöförordningen. Havsmiljödirektivets övervakningsprogram 2027–2032 är en uppdatering av tidigare beskrivningar som publicerades 2014 och 2020, samt ingår i det svenska genomförandet av EU:s havsmiljödirektiv. Övervakningen ska ligga till grund för den bedömning som ska beslutas 2030, ge underlag för miljökvalitetsnormer enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och kunna följa upp åtgärder i det åtgärdsprogram för havsmiljödirektivet som HaV tog fram 2021.

Förslag till övervakningsprogram är ute på remiss och Örnsköldsviks kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter. Genom att havsmiljöförvaltningens åtgärdsprogram berör kommunen och att havsmiljöförordningen ligger till grund för havsplaneringen som i sin tur vägleder kommunal översiktsplan har kommunen valt att lämna förslag till yttrande.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Samrådsunderlaget med förslag till övervakningsstrategi och hänvisning till de 48 olika övervakningsprogrammen på myndighetens webb - är omfattande. Kommunledningsförvaltningen bedömer att HaV har den bästa erfarenheten och kunskapen om behov av övervakning på nationell och regional nivå genom sina nationella uppdrag och samverkan med såväl vattenmyndigheten som länsstyrelser.

Kommunledningsförvaltningen har i detta förslag till yttrande valt att lyfta fram behovet av att synkronisera och utveckla övervakning och kunskap även till en lokal eller regional nivå då havsmiljöförvaltningen ska uppnås genom en förvaltning av alla aktörer – på alla nivåer. Utökad kunskap är ur ett kommunalt perspektiv avgörande för möjligheten till korrekt agerande gentemot havsmiljödirektivets deskriptorer, aktuella miljökvalitetsnormer och indikatorer som finns inom havsmiljöförvaltningen. Det är även angeläget att miljöövervakningen och uppföljningen av havsmiljöförvaltningen status kommuniceras till olika målgrupper, inklusive berörda kommunala verksamheter, utifrån miljöstatus och dess koppling till aktuella påverkansfaktorer.

§ 21 (forts.)

Som en del av ökad kunskap på lokal och regional nivå har kommunen valt att lyfta fram behovet av ökad kunskap kring farliga ämnen i fisk och andra marina livsmedel inom regionala och lokala kustområden.

Västernorrland har kända områden med fiberbankar men landets kust har säkert även andra områden som bär på tydlig mänsklig påverkan genom föroreningar. Höga Kusten har en kulturell historia av kustfiske som är viktigt både som varumärke för platsen och produktion av surströmming. Kommunens önskan är att kunna se havet och kusten som en fortsatt framtida livsmedelsförsörjare genom småskaligt yrkesfiske och rekreationsfiske. Fritidsfisket omnämns i underlaget men mer utifrån hur det påverkar bestånden snarare än om fisken som hämtas upp i våra fjärdar är lämplig som livsmedel. För att kunna informera om eventuella regionala kostråd behövs ökad kunskap i samverkan med berörda myndigheter.

Genom att underlagen i detta övervakningsprogram själv beskriver behovet av att synkronisera olika förvaltningar och dess övervakning samt att utveckla vissa delar av övervakningen inom havsmiljöövervakningen så önskar kommunen att även det lokala och regionala perspektivet tas med i fortsatt utvecklingsarbete.

Prövning av barnets bästa

Kommunledningsförvaltningen bedömer att en generell prövning är lämpligt i detta ärende. Ärendet består av kommunens förslag till yttrande angående Havs- och Vattenmyndighetens förslag till övervakningsprogram för landets havsmiljöförvaltning. Förslaget föreslår en utveckling av miljöövervakningen för vissa deskriptorer, vilket är positivt och kommunen ställer sig bakom detta. Kommunens yttrande belyser också vikten av att miljöövervakningen kopplas till regionala/lokala områden för allmän ökad kunskap då havsmiljöförvaltningen berör kommunala uppdrag. Kommunens yttrande belyser också vikten av miljöövervakning inom regionala områden med föroreningar för att ge kunskap om ex. farliga ämnen i fisk inom dessa områden. Med detta ställningstagande i yttrandet och därmed beslutsförslag gynnar kommunen alla, inklusive barn och ungdomar genom en ökad kunskapsnivå och därmed en mera hållbar havsmiljöförvaltning, samtidigt som den ger kunskap om lämpligheten att äta kustfångad stationär fisk. Genom att ingen speciell målgrupp av barn berörs direkt har inte det funnit behov av att ytterligare inhämta åsikter i frågan.

§ 21 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 27 januari 2026.
- Yttrande, Övervakningsprogram för havsmiljödirektivet 2027–2032 (Dnr 2025–3560), daterat 27 januari 2026.
- Remiss, gällande övervakningsprogram för havsmiljödirektivet 2027–2032, daterad 10 december 2025.
- Marin strategi för Nordsjön och Östersjön 2027–2032, Övervakningsprogram, daterad 10 december 2025.

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande, daterat 27 januari 2026, angående förslag till marin strategi och övervakningsprogram för Nordsjön och Östersjön 2027 – 2032, och överlämnar det till Havs- och Vattenmyndigheten.

- - - - -

§ 22 Yttrande, ansvarsutredning förorenade sediment i Nätrafjärden (Kst/2026:203)

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen utreder det miljörättsliga ansvaret för förorenat sediment som förekommer i Nätrafjärden, i anslutning till hamnen i Köpmanholmen. Ansvarsutredningen ska fastställa vem som har ansvar för och ska bekosta framtida utredningar som behöver genomföras för att komma fram till förslag på åtgärder. Sedimentet och tillhörande föroreningar utgör en risk för miljön och medför även problem för utveckling av hamnområdet.

I utkastet till ansvarsutredning som inkom den 4 december 2025 anger Länsstyrelsen att Sveaskog Timber AB är att betrakta som ansvarig verksamhetsutövare för de förorenade fiberrika sedimenten i Nätrafjärden. Länsstyrelsen anser också att Örnsköldsviks Hamn och Logistik AB har ett ansvar som grundar sig i att hamnens verksamhet har orsakat bottenrörelser som påverkat föroreningssituationen.

Örnsköldsviks kommun är fastighetsägare där delar av fiberbanken finns men bedöms i nuläget inte ha något ansvar enligt miljöbalkens 10kap. §3 (fastighetsförvärvarens subsidiära ansvar).

Länsstyrelsen vill få in synpunkter på ansvarsutredningen och dess innehåll och har därför skickat denna till Örnsköldsviks Hamn och Logistik AB som är verksamhetsutövare genom hamnverksamheten, samhällsbyggnadsförvaltningen som är tillsynsmyndighet över miljöfarliga verksamhet och mark- och exploateringsenheten som representerar kommunen som fastighetsägare.

Mark- och exploatering har hanterat (internremiss med miljö- och hälsoskyddenheten och ÖTL AB) och sammanställt ett gemensamt yttrande utifrån ett kommunkoncernperspektiv.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Det är positivt att Länsstyrelsen tagit fram ansvarsutredningen och därigenom verkar för att driva ärendet framåt med framtida undersökningar och sanering av området.

Kommunledningsförvaltningen delar Länsstyrelsens bedömning att området vid Köpmanholmen utgör ett förorenat område med mycket hög riskklassning. Utredningsmaterialet visar att föroreningssituationen är ett resultat av långvarig industriell verksamhet som bedrivits under en historisk period, med sannolikt huvuddelen av utsläppen före år 1960 och före miljöskyddslagens ikraftträdande den 1 juli 1969.

§ 22 (forts.)

Mot bakgrund av detta bedömer förvaltningen att ansvarsutredningen ska leda till slutsatsen att en betydande del av ansvaret inte kan utkrävas och därigenom aktualiseras ett så kallat statligt ansvar för undersökning och efterbehandling. Denna slutsats är viktig för berörda parter eftersom det möjliggör för kommunen att bidra till framdrift genom att söka bidrag från Naturvårdsverket för en framtida sanering.

Det kommunala bolaget Örnsköldsviks Hamn och Logistik AB bedriver hamnverksamhet med stöd av lagakraftvunnet miljötillstånd. Föroreningarna var kända vid prövning av tillståndet och Länsstyrelsen har bevakat detta genom att ställa krav på skyddsåtgärder. Med bakgrund av detta är det inte skäligt att en verksamhet som följer gällande tillstånd och vidtagit adekvata skyddsåtgärder ändå bedöms ha ett ansvar som grundar sig på dess verksamhet.

Länsstyrelsen bör förtydliga ansvarsfördelningen i avsnitt 11 för att underlätta vid framtida fördelning av ansvar och kostnad.

Yttrandet innebär inte något medgivande av ansvar kopplat till Örnsköldsviks Hamn och Logistik AB.

Prövning av barnets bästa

Ansvarsutredningen är ett första steg i det långsiktiga målet om att åtgärda föroreningar i Nätrafjärden. Detta är positivt för barn och ungdomar som bor och befinner sig i det aktuella området.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 2 februari 2026
- Förslag till yttrande angående ansvarsutredning förorenade sediment i Nätrafjärden, daterat 2 februari 2026
- Remiss ansvarsutredning mail bilaga, daterad 4 december 2025
- Karta över Nätrafjärden och hamnområde

Arbetsutskottets förslag

Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande över ansvarsutredning förorenade sediment i Nätrafjärden, daterat 2 februari 2026.

- - - - -

§ 23 Fastställande av ansvar och driftsbidrag för efterbehandlingsfasen vid Må deponi samt begäran om extra skattemedel kommunstyrelsen (Kst/2025:978)

Ärendebeskrivning

Sedan 2013 har kommunen finansierat 0,6 Mkr (80%) per år fram till 2024 till Miva för driftskostnader kopplat till Må deponi. Beloppet grundade sig då på en 80/20-fördelning, där 80% finansieras av skattekollektivet och 20% av avgiftskollektivet.

Rodret har nu lämnat in hemställan om fortsatt finansiering (se Hemställan gällande fördelning av driftkostnader Må mellan Miva och Örnsköldsviks kommun samt protokollsutdrag från Rodret AB) och Miva har kompletterat med bilaga den 26 januari 2026.

Kommunfullmäktige tog den 20 juni 2011 under § 108/2011 beslut inför sluttäckning av Må deponi, detta beslut förtydligades den 30 september 2013 under § 130:

- Kommunfullmäktige förtydligar sitt beslut 2011-06-20 § 108/2011 genom att kommunfullmäktige beslutar att Miva AB fram till år 2020 får ett årligt bidrag om 600 000 kr som delfinansiering av lakvattenbehandlingen vid Må deponi,
- Kommunfullmäktige beslutar att ett nytt beslut i frågan får fattas 2020

Sluttäckningen av Må deponi har omfattats av ett kommunalt ansvarsåtagande och har pågått under åren 2012-2024. Under år 2025 sammanställdes projektets slutrapport, vilken godkändes av tillsynsmyndigheten i ärende E-2025-1552. I den meningen anses åtagandet fullgjort och deponin anses vara helt sluttäckt. Den omledning av dagvatten från deponin till recipient som därutöver var planerad inom projektkalkylen har dock inte kunnat utföras inom sluttäckningsprojektet på grund av vattnets innehåll av PFAS. Detta kommer att utredas vidare inom ramen för driften av Må deponi.

Hemställan gäller finansiering av driftskostnader i efterbehandlingsfasen av deponin. Den av kommunfullmäktige fastställda fördelningen på 80% täckning via skattemedel och 20% via taxekollektivet föreslås fortsätta. Vidare föreslås att det är de verkliga kostnaderna som ska täckas (se hemställan med bilaga). Miva lyfter även utmaningen med att det finns PFAS.

Deponin går nu in i efterbehandlingsfasen. Miljöbalken säger att ”verksamhetsutövaren ska se till att det i minst 30 år eller den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidtas de åtgärder för underhåll, övervakning och kontroll som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.”

§ 23 (forts.)

Det ansvaret innebär till exempel drift och underhåll av reningsanläggningar för lakvatten och deponigas, skötsel och underhåll av deponiområdet, provtagningar, kontroller och miljörapportering.

Styrelsen för Rodret AB tog beslut om att ställa sig bakom styrelsen i Mivas beslut: Styrelsen i Miva beslutade 15 september 2025 att ställa sig bakom följande föreslag på fortsatt hantering, där;

- Miva tar ansvar för efterbehandlingsfasen av Må deponi, vilket bland annat innebär drift och underhåll av reningsanläggningar för lakvatten och deponigas, skötsel och underhåll av deponiområdet (diken, träd/buskar, invasiva växter), provtagningar, analyser, kontroll och miljörapportering
- Tidigare beslut om fördelning fortsatt ska gälla, det vill säga 80 % skattefinansierat via Örnsköldsviks kommun och 20 % taxefinansierat via Miva och avfallstaxan.
- Årlig avstämning sker i efterhand mellan Miva och kommunen varje verksamhetsår så att fördelningen baseras på verkliga kostnader och inte en schablonkostnad.

Styrelsen i Miva hemställer till kommunfullmäktige att besluta i enlighet med förslaget

Ärendeberedning

Under 2023 sammanställde kommunledningsförvaltningen information bakåt i tiden kring ett antal olika ärenden för att samla in information i syfte att utarbeta nytt beslutsförslag. Under 2023 och 2024 har dialog och möten hållits med Miva AB kring en rad frågor som ställts. Bolaget har under dialogen aviserat att de avser att fortsätta processen med att få ett beslut kring en långsiktig finansieringsbas för efterbehandlingen av deponin och hemställan har skickats in.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

När beslut om finansiering från kommun 0,6 Mkr per år togs 2013 som grundade sig i 80/20-fördelningen så fanns det även andra förslag. Underlagen gav öppningar till annan tolkning.

Kommunledningsförvaltningen förespråkar fortsatt ett årligt fast driftsbidrag med en avtalstid om 5 år med start 2026. Beslutad fast nivå kan grunda sig på 80% av 2025-års kostnad för lakvattenhanteringen det vill säga 1,6 Mkr årligen, vilket är ett ökat driftsbidrag om 1 Mkr per år fram till och med 2030. Därefter får nya beslut tas avseende driftskostnader avseende efterbehandlingen av Må deponi.

§ 23 (forts.)

Driftbidraget innefattar inte ersättning för eventuella framtida investeringar kopplat till lakvattenhanteringen. Nya beslut får tas separat vid eventuella investeringar.

Det är teoretiskt möjligt att utomstående aktör hanterar efterbehandlingsfasen. Kommunledningsförvaltningen ser inte att det i nuläget är ett fungerande alternativ – deponin är så integrerad på området att det effektivaste är att Miva har ett helhetsansvar, även utifrån att kunna hantera utmaningen med PFAS.

Prövning av barnets bästa

Att hantera det avfall som finns på deponin är en skyldighet enligt lag och står inte i konflikt med barnets bästa, tvärtom är det viktigt att deponin hanteras på ett bra sätt så att det inte blir negativa konsekvenser av deponin. Någon ytterligare prövning har inte gjorts.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 30 januari 2026
- Bilaga hemställan Må deponi, daterad 26 januari 2026
- § 86/2025 Rodret, Hemställan av driftkostnad Må avfallsanläggning, daterat 24 september 2025
- Hemställan gällande fördelning av driftkostnader Må mellan Miva och Örnsköldsviks kommun, daterad den 8 september 2025

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer att Miva är ansvarig för efterbehandlingsfasen av Må deponi, vilket bland annat innebär drift och underhåll av reningsanläggningar för lakvatten och deponigas, skötsel och underhåll av deponiområdet (diken, träd/buskar, invasiva växter), provtagningar, analyser, kontroll och miljörapportering.

Kommunfullmäktige godkänner att kommunen finansierar driftskostnader för efterbehandlingen av Må deponi med ett årligt driftsbidrag till Miva om 1,6 Mkr per år för åren 2026-2030. Finansieringen belastar kommunens resultat under åren 2026-2030.

Kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till kommunstyrelsen genom kommunledningsförvaltningen om 1 Mkr 2026 och framåt för finansiering av driftskostnader för efterbehandling av Må deponi.

§ 23 (forts.)

Arbetsutskottets behandling

Carolina Sondell (S) yrkar att det årliga driftsbidraget till Miva för åren 2026-2030 ändras till 2,5 Mkr för att motsvara 80% av driftskostnaderna för 2025. Carolina Sondell (S) yrkar även att begäran om extra skattemedel till kommunstyrelsen från 2026 och framåt ändras från 1 Mkr till 1,9 Mkr.

Håkan Gunnarsson (C) instämmer i yrkandena.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut och ställer förslagen mot varandra.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med Carolina Sondells (S) yrkanden.

Arbetsutskottets förslag

Kommunfullmäktige fastställer att Miva är ansvarig för efterbehandlingsfasen av Må deponi, vilket bland annat innebär drift och underhåll av reningsanläggningar för lakvatten och deponigas, skötsel och underhåll av deponiområdet (diken, träd/buskar, invasiva växter), provtagningar, analyser, kontroll och miljörapportering.

Kommunfullmäktige godkänner att kommunen finansierar driftskostnader för efterbehandlingen av Må deponi med ett årligt driftsbidrag till Miva om 2,5 Mkr per år för åren 2026-2030. Finansieringen belastar kommunens resultat under åren 2026-2030.

Kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till kommunstyrelsen genom kommunledningsförvaltningen om 1,9 Mkr 2026 och framåt för finansiering av driftskostnader för efterbehandling av Må deponi.

- - - - -

§ 24 Begäran om extra skattemedel evakueringsboende Bjästa, välfärdsnämnden (Kst/2026:192)

Ärendebeskrivning

Tillsyner har genomförts enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) vid välfärdsförvaltningens vård- och omsorgsboenden. Tillsynerna har resulterat i beslut om föreläggande avseende brister i brandskydd som kräver åtgärder för att uppfylla lagkraven och säkerställa en trygg boendemiljö. Förelägganden innehåller ett sista datum för när åtgärder ska vara genomförda. Samtidigt förs en dialog med räddningstjänsten om hur och när åtgärderna kan utföras på ett så lämpligt sätt som möjligt. Planeringen av genomförande sker med hänsyn till vad som är mest strategiskt och logistiskt genomförbart, samt med fokus på att minimera störningar i den dagliga verksamheten.

Med hänsyn till verksamhetens karaktär, där boende i stor utsträckning har nedsatt förmåga att utrymma på egen hand, föreslås installation av automatiskt vattensprinklersystem som en långsiktig och effektiv brandskyddsåtgärd. I de brandskyddshöjande åtgärderna ingår även att byta ut befintliga dörrar som inte uppfyller krav på brandmotstånd, i syfte att upprätthålla erforderliga brandcellsgränser. Åtgärderna är nödvändiga för att säkerställa byggnadens brandtekniska avskiljning och begränsa brandspridning. Ambitionen är att åtgärderna genomförs på ett säkert sätt och i samråd, utan att i onödan påverka boende eller personal. Totalt berörs 13 vård och omsorgsboenden av brandskyddsåtgärder i varierande omfattning. I samband med åtgärderna för att stärka brandskyddet kommer boenden eventuellt anpassas och underhållas samtidigt. Anpassningar sker enligt välfärdsförvaltningens funktionsprogram.

Förvaltningen har i nuläget 603 vård- och omsorgsboendeplatser. Utifrån välfärdsförvaltningens beslutade nivåer om verkställighet om 11,5% av medborgare i åldrarna 80 år och äldre samt 1,3% i åldersgruppen 67–79 saknas idag 26 platser I samband med åtgärder enligt tillsyn avseende brandskyddet kommer välfärdsförvaltningen tillfälligt behöva tömma platser. Det kan röra sig om enstaka platser, våningsplan eller till och med hela boenden. Detta kommer inte kunna förutses förrän projektering av boende genomförs.

Först ut av boenden är Björkhem, ett vård- och omsorgsboende i Gideå som innehåller 30 boendeplatser i tre plan. För att kunna genomföra åtgärder avseende brandskydd behöver ett plan i taget tömmas det innebär alltså att under de sex månader som åtgärderna pågår minskar tillgängliga platser med 10 stycken. I planen ligger sedan Söränget vård- och omsorgsboende där en tömning av alla platser krävs för att genomföra åtgärderna vilket innebär att 28 platser inte är tillgängliga under genomförandetiden.

§ 24 (forts.)

I dagsläget har förvaltningen därför behov av att tillskapa platser för evakuering under tiden brandskyddsåtgärder genomförs på andra boenden. Evakueringsboendet tillskapas i f.d. Bjästa servicehus och innehåller 12 platser fördelat på två plan. Behovet av evakueringsboende Bjästa bedöms i dagsläget finnas fram till uppstart av vård- och omsorgsboende Kusthöjden om 54 boendeplatser vilket i dagsläget bedöms ske årsskiftet 2027/2028.

Driftskostnader avseende evakueringsboende

Behov av bemanning för att bedriva boendet dygnet runt är 12,64 årsarbetare. Utifrån den utformning som boendet har kommer personaltätheten överstiga den täthet som välfärdsförvaltningen i normalfallet har på vård- och omsorgsboende. Den högsta tätheten finns på korttidsplatser och uppgår till 0,78 åa per plats i detta boende kommer tätheten uppgå till 0,88 åa per plats. Utöver baspersonal behövs en enhetschef för att driva boendet. Totala personalkostnader uppgår till 9,4 mkr. Övriga driftskostnader uppgår till 0,5 mkr och intäkter avseende måltider, hyra och omvårdnad -1,6 mkr. Nettodriftskostnader ger en summa om 8,3 mkr.

Välfärdsnämndens hantering

Välfärdsnämnden har hanterat ärende under §17/2026, den 10 februari 2026. Nämnden beslutade följande:

Välfärdsnämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till välfärdsnämnden utifrån tillkommande driftskostnader för evakueringsboende Bjästa med 8,3 mkr 2026 och fram till uppstart av Kusthöjden vård- och omsorgsboende. Beslutet belastar kommunens resultat med motsvarande.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen instämmer i förslaget från välfärdsnämnden att kommunfullmäktige beviljar välfärdsförvaltningen 8,3 mkr i extra skattemedel avseende evakueringsboende Bjästa från 2026 och framåt till dess att Kusthöjdens vård- och omsorgsboende står färdigt.

Prövning av barnets bästa

Ärendet avser vård- och omsorgsboende utan verksamhet riktad till barn eller ungdomar. Beslutet bedöms därför inte påverka barnets bästa.

§ 24 (forts.)

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 11 februari 2026
- §17/2026 välfärdsnämnden, daterat 10 februari 2026

Arbetsutskottets förslag

Kommunfullmäktige godkänner extra skattemedel till välfärdsnämnden utifrån tillkommande driftskostnader för evakueringsboende Bjästa med 8,3 mkr 2026 och fram till uppstart av Kusthöjden vård- och omsorgsboende. Beslutet belastar kommunens resultat med motsvarande.

- - - - -

§ 25 Återrapportering, framtida behov av boendeplatser särskilt boende äldre (Kst/2024:926)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige behandlade ärendet *Ianspråktagande av investeringsutrymme samt begäran om tillskott i budgetram för nybyggnation omsorgsboende Arnäs, välfärdsnämnden* vid sammanträde den 16 december 2024 under § 201.

Ärendet återremitterades för att komplettera med en byggnadsskicksundersökning som bedömer det fysiska tillståndet hos byggnaden. Kommunfullmäktige uppdrog även åt kommunstyrelsen att undersöka om annan verksamhet kan bedrivas i Arnäsgårdens lokaler samt att redovisa en sammanställning av möjliga tomter för vård- och omsorgsboenden. I samma beslut uppdrogs välfärdsnämnden att ta fram ett heltäckande prognos- och/eller scenarioarbete på längre sikt som bland annat omfattar faktorer som kan påverka framtida behov av boendeplatser, i enlighet med revisionens rekommendation.

Kommunfullmäktige behandlade ärendet efter återremiss den 28 april 2025 under § 63 och beslutade att godkänna investering i omsorgsboende Arnäs med 40 nya platser. I ärendet redovisade kommunstyrelsen en sammanställning av möjliga tomter för vård- och omsorgsboenden samt redogjorde för bedömning av byggnadsskicket. I beslutsunderlaget framgår även att välfärdsnämndens heltäckande prognos beräknades vara klart och återrapporteras till fullmäktige först i slutet av 2025. Det innebär att kommunfullmäktige fattade beslut i ärendet innan välfärdsnämnden återrapporterade uppdraget om framtida behov av boendeplatser. Välfärdsnämnden har nu överlämnat rapporten till kommunfullmäktige efter att ärendet behandlades vid nämndens sammanträde den 16 december 2025. Kommunfullmäktige föreslås godkänna återrapporteringen.

Välfärdsnämndens rapport om framtida behov av boendeplatser

Välfärdsförvaltningen har med SKR:s metodstöd för prognos av särskilt boende för äldre arbetat fram ett underlag som sammanfattas i punkterna nedan.

De demografiska förändringarna tillsammans med förändringar kopplat till hälsa och beteenden har inneburit en minskning av andelen med behov av äldreomsorg, men antalet ökar. Utifrån underlaget i denna rapport finns det ett antal sammanfattande punkter och fynd kopplat till behov av platser inom särskilt boende i Örnsköldsviks kommun.

§ 25 (forts.)

- Det kommer behövas fler antal platser än de platser som finns idag. Flertalet av dessa är planerade utifrån kommande byggnationer, men det som inte finns med i denna beräkning är:
  - Åtgärder utifrån brandskyddsföreläggande. Det kommer mer eller mindre påverka tillgång till platser då det i vissa fall kommer kräva att avdelningar/boenden stängs vid åtgärder.
  - Att detaljplaneprocessen och bygglov godkänner byggnation, det vill säga att utpekade fastigheter är lämpade för om-/nybyggnation.
  - Personer under 65 år är i behov av den vård och omsorg som tillhandahålls inom särskilt boende, men är inte medplanerade i det totala behovet för boendeplatser. Detta behov behöver mötas utifrån lagstiftningens intentioner.

- Platser för demenssjukdom eller kognitiv svikt utgör den största delen av behovet. Idag finns 102 platser (17 procent), vilket inte möter behovet utifrån underlaget om cirka 94 procent med demenssjukdom eller kognitiv svikt. När det kommer till riktningar och att möta behov blir frågan mer om personaltäthet och kompetens än lokaler i sig. Även om lokalerna skapar förutsättningar är det viktigt att möta behov utifrån kunskap och kompetens.

- Rapporten visar på, utifrån tillgänglighets- och funktionalitetsöversynen, att det finns flera förbättringsområden för att säkerställa god tillgänglighet och funktionalitet i lokalerna. Det är viktigt både för god arbetsmiljö och bra boendemiljö. Det gäller också att inkludera fler frågor om hållbarhet kopplat till bland annat väder, klimat och krisberedskap.

- Mer inkludering och samverkan kring äldreperspektivet behövs i andra kommunala nämnder – bättre kommunal planering behövs. Framför allt gäller detta samhällsplaneringen som behöver bli mer normreflekterande och utgå från universell utformning. Hur kan vi bättre möta behov som kommun? Hur kan vi som kommun möta intentionerna i nya socialtjänstlagen, men också i andra lagstiftningar som plan- och bygglagen?

- Då Örnsköldsviks kommun ingår i finskt och samiskt förvaltningsområde har kommunen utökade skyldigheter bland annat inom äldreomsorgen. Utifrån detta behöver det framåt skapas förutsättningar för finsk/samisk avdelning samt inkludering av inslag kopplat till nationella minoriteter och minoritetsspråk generellt. Detta med utgångspunkt i lagkraven och det som framkommer i rapporten. Framåt behöver detta arbete också kompletteras med andra insatser för att kartlägga behov.

§ 25 (forts.)

- Som rapporten visar är behov av äldreomsorg också kopplat till sociala förutsättningar som utbildningsnivå och huruvida personer är sammanboende eller inte. Utifrån detta är det viktigt att arbeta för mer förebyggande och hälsofrämjande insatser. En stärkt folkhälsa gynnar hela kommunen; invånare, näringsliv och offentlig service. Ett särskilt område inom detta är anhörigstödet. Anhöriga utgör idag en betydande del av den vård och omsorg som ges till äldre och kan på så vis ”dölja” behov som finns. Akuta situationer kan också uppstå då anhöriga inte längre kan vara det stödet till sina närstående.

Välfärdsförvaltningen har möjligheter, till viss del, att med förändringar, bättre kunna möta behovet kopplat till särskilt boendeplatser för äldre. Välfärdsförvaltningen är dock i hög grad beroende av andra nämnder och aktörer. Dels är det direkta beroendet av lokalfrågor kopplat till fastighetsägaren dels, som ovan nämnt, en kommunal planering i stort. Utifrån det hade det varit bra med mer utav en kommunal helhetsbild av vilka behov, utmaningar och möjligheter som finns. Här skulle det krävas mer tvärsektoriella dialoger och ökad medvetenhet för att Örnsköldsviks kommun på riktigt ska möta visionen om att ”vi bygger bäst tillsammans”.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Kommunledningsförvaltningen har inget ytterligare att tillföra i ärendet.

Prövning av barnets bästa

Ärendet handlar om en återrapportering av ett uppdrag om boendeplatser vid särskilt boende för äldre där kommunfullmäktige föreslås godkänna återrapporteringen. En enkel prövning av barnets bästa har genomförts och förslag till beslut bedöms inte ha någon påverkan på barn och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 20 januari 2026
- Välfärdsnämnden § 146/2025, framtida behov av boendeplatser särskilt boende äldre, daterat 16 december 2025
- Rapport: Prognosunderlag för framtida behov av boendeplatser, särskilt boende för äldre, daterad 11 december 2025
- Bilaga till prognosunderlag: Öppet samråd, att åldras där du bor, daterad 11 december 2025
- Bilaga till prognosunderlag: Tillgänglighets- och funktionalitetsöversyn, daterad 11 december 2025

§ 25 (forts.)

- Kommunfullmäktige § 201/2024, ianspråktagande av investeringsutrymme samt begäran om tillskott i budgetram för nybyggnation omsorgsboende Arnäs, välfärdsnämnden, daterat 15 december 2024

Arbetsutskottets förslag

Kommunfullmäktige godkänner återrapporteringen av uppdrag, framtida behov av boendeplatser vid särskilt boende för äldre.

- - - - -

§ 26 Val av stämmoombud och ersättare till bolagsstämma 2026 för Rodret i Örnsköldsvik AB (Kst/2026:70)

Ärendebeskrivning

Rodret i Örnsköldsvik AB:s bolagsstämma avses att genomföras den 14 april. Kallelse sänds ut 2-4 veckor innan stämman.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har att utse två personer att representera kommunen vid stämman. Den ena representanten ska dessutom erhålla uppdraget att, genom att företräda kommunens samtliga aktier i bolaget, utöva kommunens rösträtt vid bolagsstämman.

I syfte att säkerställa närvaron vid bolagsstämman bör även ersättare utses.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. En enkel prövning har genomförts och ärendet bedöms inte ha någon påverkan på barnets bästa.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 8 januari 2026

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott utser Jeanette Karlsson (M) och Zenitha Nordfjell (S) att representera kommunen vid bolagsstämman med Rodret i Örnsköldsvik AB den 14 april 2026.

Jeanette Karlsson (M) uppdras att, genom att företräda kommunens samtliga aktier i bolaget, utöva kommunens rösträtt vid bolagsstämman.

Kommunstyrelsens arbetsutskott utser Marielle Hagström (C) och Caisa Johansson (S) till att vara personliga ersättare vid bolagsstämman med Rodret i Örnsköldsvik AB den 14 april 2026.

- - - - -

§ 27 Val av stämmoombud till bolagsstämmor 2026 (Kst/2026:71)

Ärendebeskrivning

Örnsköldsviks kommun har att utse ombud och ersättare vid följande föreningar och bolags årsstämmor/bolagsstämmor: Intresseföreningen Norrtåg Ekonomisk förening, Kommuninvest, Ostkustbanan 2015 AB, Centrumlyftet AB, Svenska Kommun Försäkrings AB, BizMaker AB, Destination Jobb samt till Höga Kusten Destinationsutveckling.

Prövning av barnets bästa

Utifrån barnrättslagen ska en prövning av barnets bästa göras inför alla ärenden. En enkel prövning har genomförts och ärendet bedöms inte ha någon påverkan på barnets bästa.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 9 februari 2026.

Arbetsutskottets beslut

Till Intresseföreningen Norrtågs stämma 2026 prel. den 17 mars alternativt den 22 maj, digitalt, utses Anna-Britta Åkerlind (C) som stämmoombud och Jonas Boström (S) som ersättare.

Till Kommuninvests föreningsstämma, 2026 den 15 april, Örebro (även digitalt), utses en finansstrateg Robert Sondell som stämmoombud och Zenitha Nordfjell (S) som ersättare.

Till Ostkustbanan 2015 AB:s bolagsstämma 2026 den 8 maj, digitalt, utses Håkan Gunnarsson (C) som stämmoombud och Carolina Sondell (S) som ersättare.

Till Centrumlyftets AB:s (Cesam) bolagsstämma 2026, prel. den 21 april kl. 08:30, utses en Joseph Daibess (KD) som stämmoombud och Zenitha Nordfjell (S) som ersättare.

Till Svenska Kommun Försäkrings AB:s årsstämma 2026 den 9 april kl. 13:00-14:00, teams, utses utredare Camilla Brodin som stämmoombud och stabschef/bitr. kommundirektör Sofia Johansson Hannsberger som ersättare.

Till BizMaker AB:s årsstämma 2026 den 20 maj, Sundsvall (även digitalt), utses Jeanette Karlsson (M) som stämmoombud och Zenitha Nordfjell (S) som ersättare.

§ 27 (forts.)

Till Destination Jobbs årsstämma 2026 den 6 maj kl. 14:00, ÖIG lokalen i Arken, utses Joseph Daibess (KD som stämmoombud och Zenitha Nordfjell (S) som ersättare.

Till Höga Kusten Destinationsutvecklings årsstämma 2026 den 30 april kl. 09:00-11:00, digitalt, utses Anna-Britta Åkerlind (C) som stämmoombud och Zenitha Nordfjell (S) som ersättare.

- - - - -

§ 28 Deltagande i konferenser (Kst/2026:43)

Ärendebeskrivning

Inbjudan till att delta i Europaforum 2026 7-8 maj 2026 i Kiruna har inkommit till kommunen. Avgiften för två dagars konferens är 2000 kr.

Europaforum är norra Sveriges stora årliga konferens för EU-frågor som nu arrangeras för trettionde gången. En kunskapsarena om frågorna som kan verka svåra, men är viktiga att förstå och påverka. Tillsammans ska det talas om platsens betydelse för EU:s konkurrenskraft, lära nytt, diskutera och analysera.

Konferensen kommer att ledas av Maria Wetterstrand, tidigare språkrör för miljöpartiet, numera konsult och föreläsare inom public affairs och hållbarhet samt en erfaren moderator. Förutom själva konferensen Europaforum erbjuds ett paket onsdag kväll 6 maj med middag på Hjalmar Lundbomsgården där historikern Curt Persson berättar om Kiruna. På torsdag förmiddag den 7 maj finns det möjlighet att välja på en guidad tur med buss i gamla och nya Kiruna eller ett besök i LKAB:s gruva.

Prövning av barnets bästa

Ärendet innebär ett beslut om deltagande vid forum/utbildningar. Förslag till beslut bedöms efter en enkel prövning inte ha någon påverkan på barn och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag 30 januari 2026

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott har att ta ställning till erbjudandet att delta vid Europaforum 7-8 maj i Kiruna samt ifall arvode ska erhållas för detta.

Arbetsutskottets behandling

Inbjudan har även inkommit till följande konferenser vilka arbetsutskottet har att ta ställning till.

- Industridagen Sundsvall 16 mars
- Jämställdhetsforum, inbjudan från landshövdingen, Härnösand 18 mars
- Business Arena Norr Umeå 14 april.

§ 28 (forts.)

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner att kommunstyrelsen representeras vid följande konferenser.

- Europaforum i Kiruna 7-8 maj 2026, en representant från alliansparterna samt Mikael Malmén (S)
- Industridagen Sundsvall 16 mars, Johannes Nordin (M) samt Carolina Sondell (S)
- Jämställdhetsforum, inbjudan från landshövdingen, Härnösand 18 mars, en representant från alliansparterna, Carolina Sondell (S) samt Zenitha Nordfjell (S)
- Business Arena Norr Umeå 14 april, Anna-Britta Åkerlind (C) och Carolina Sondell (S)

Kommunstyrelsens arbetsutskott medger att de utsedda deltagarna har rätt till arvode vid dessa tillfällen.

- - - - -

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANNA-BRITTA ÅKERLIND
Datum: 2026-02-20 06:49
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
C06DD803970372C5EBA30273AF4E95C33AC92D4D8127449F243BEDA1DA882756

Namn: CAROLINA SONDELL
Datum: 2026-02-20 08:44
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
C06DD803970372C5EBA30273AF4E95C33AC92D4D8127449F243BEDA1DA882756

Namn: CHARLOTTA EDSTRÖM
Datum: 2026-02-20 10:15
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
C06DD803970372C5EBA30273AF4E95C33AC92D4D8127449F243BEDA1DA882756